

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบแนวคิดในการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
4. บริบทเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

อุทัย หิรัญโต (2523 : 14) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจตามความหมายของวิชารัฐศาสตร์นั้น หมายถึง การที่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติกระจายอำนาจบริหารให้แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินกิจการภายในอาณาเขตของตน โดยปราศจากการแทรกแซง

กระมล ทองธรรมชาติและไพบุลย์ ช่างเขียน (2533 : 4) ได้ให้ความหมายหลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางยินยอมมอบอำนาจการปกครองและการบริหารในกิจการต่างๆ ให้กับประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ โดยประชาชนจะเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าว

โกวิท พวงงาม (2543 : 28-29) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์การ

ปกครองส่วนกลาง ไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ต่างๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบาง หน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง มี 2 รูปแบบ คือ

1. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขต ของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร
 2. การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติ แล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนง หนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสาร วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น
- เชนสวร์ เจริญเมือง (2548 : 290- 295) ได้ให้แนวความคิดหรือทัศนะต่อ การกระจายอำนาจ ดังนี้

การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ระบบการบริหาร ประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลายๆด้านของ ตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของ ท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภค การศึกษาและ ศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ๆ 2 อย่าง ที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือ การทหารและการต่างประเทศ

การเปิด โอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นจึงมี คุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

1. แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้นๆ
3. ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนา บทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไข ปัญหาระดับชาติ

5. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

จากความหมายและแนวความคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ จึงพอสรุปความหมายของการกระจายอำนาจนั้น หมายถึง การกระจายอำนาจทางการปกครอง โดยการที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจบางส่วนตามกฎหมายให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนโดยมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

1.2 สาระสำคัญของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 มีกรอบความคิดที่สำคัญ 3 ประการ คือ (วุฒิสภา ตัน ไชย. 2552 : 45 – 46)

1. ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกล่าวคือ ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนการบริหารภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริงภายใต้ความเป็นรัฐเดี่ยว และความมีเอกภาพของประเทศ โดยเฉพาะการมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้นในการกระจายอำนาจจึงเสมือนการมอบความรับผิดชอบในการจัดบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องรับผิดชอบ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างอิสระ มิใช่เป็นการมอบภารกิจที่รัฐเคยดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทนเท่านั้น

2. หลักความสัมพันธ์ของการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปรับบทบาท อำนาจ หน้าที่ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นใหม่ ดังนั้น บทบาทของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลักในการดำเนินกิจการของรัฐที่เคยทำแต่เดิม ส่วนบทบาทของราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะรับผิดชอบในภารกิจมหภาค และทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการดำเนินงานของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น

3. หลักประสิทธิภาพการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ในการกระจายอำนาจต้องคำนึงถึงการเพิ่มขีดความสามารถ ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เพื่อเป็นหลักประกันว่าประชาชนใน

ท้องถิ่น จะได้รับการจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตลอดจนการเร่งส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น สนับสนุน และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า แผนกระจายอำนาจ คือ การที่รัฐได้อนุญาตบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการอย่างเป็นอิสระ โดยมุ่งหวังที่จะให้มีการจัดบริการสาธารณะ จากปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงในฐานะที่เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนตามสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

1.3 ประโยชน์ที่สำคัญของการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ (อุทัย หิรัญโค, 2523 : 16)

1. การกระจายอำนาจเป็นการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลที่จะต้องทำในท้องถิ่นและรัฐบาลเองก็อาจทำไม่ได้ผล เพราะแต่ละท้องถิ่นมีปัญหาที่ต้องบำบัดแตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอยู่เป็นอันมาก โดยวิธีเดียวกันย่อมไม่ได้ผล การกระจายอำนาจให้แต่ละท้องถิ่นรับผิดชอบเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นจะบริหารงานได้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากกว่า

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเก็บภาษีจากประชาชนได้โดยตรงและสามารถนำเงินนั้นไปใช้จ่ายได้ทันที การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นบริหารงานเอง จึงชอบด้วยเหตุผลที่จะให้ประชาชนติดตามผลการใช้เงินว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนเพียงใด ประโยชน์ในข้อนี้ก็คือ จะทำให้การใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนองความต้องการมากยิ่งขึ้น

3. การกระจายอำนาจจะทำให้ท้องถิ่นสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างฉับพลันทำให้การบริหารงานเป็นไปตามความต้องการของประชาชนได้ดีกว่ารัฐบาลทำเอง เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแหล่งฝึกฝนให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมในการบริหารและการเมืองระดับท้องถิ่น ช่วยให้ประชาชนมีความคุ้นเคยและมีความชำนาญในการใช้สิทธิหน้าที่ของพลเมือง อันจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองระดับชาติที่ดีและถูกต้องต่อไป

สรุปได้ว่า ประโยชน์ที่สำคัญของการกระจายอำนาจ คือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะบริหารจัดการท้องถิ่นในแต่ละแห่งได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างทันทั่วถึง และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตน ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้จักสิทธิ หน้าที่ รวมถึงบทบาทของตนตามระบอบประชาธิปไตย

2. แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2523 : 4) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุม ของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ทวี พันธุวาสิฎฐ์ (2531 : 12-13) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่อยู่ภายใต้หน่วยการปกครองระดับประเทศในประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยว และอยู่กับว่าหน่วยการปกครองระดับมลรัฐในประเทศที่เป็นรัฐรวม โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองดังกล่าวมีความรับผิดชอบขั้นต้นต่อท้องถิ่นของตน และได้รับการรับรองให้มีอำนาจหรือมลรัฐ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด หรือจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ดังนั้น จึงอาจจะกล่าวในแง่ประชาธิปไตยว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

เดเนียล วิท (ฮ้างโน โกวิทซ์ พวงงาม, 2543 : 20) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็น

ส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

ธนศวรร์ เจริญเมือง (2550 : 27) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นก็คือ ระบบการบริหารและจัดการกิจการสาธารณะ และทรัพยากรต่างๆ ของท้องถิ่นภายในรัฐหนึ่ง เป็นท้องถิ่นที่มีขอบเขตชัดเจนภายในรัฐนั้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีโครงสร้างด้านอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมายทั่วไปและ/หรือกฎหมายพิเศษ

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยเลือกตัวแทนเข้าเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น โดยยึดหลักการปกครองตนเองและสามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2.2 ลักษณะสำคัญของหลักการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2543 : 22) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย แยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน
2. มีอิสระในการบริหารงาน และสามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการวินิจฉัยและการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
3. มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจเก็บภาษีและรายได้อื่นๆตามที่กฎหมายกำหนด
4. คณะผู้บริหารท้องถิ่นได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

จากลักษณะสำคัญของหลักการปกครองท้องถิ่น จะเห็นได้ว่า การปกครองท้องถิ่นยึดหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นนั้น

2.3 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น (อ่างใน โกวินท์ พวงงาม, 2543 : 24) ได้สรุปองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง

2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองและเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของ

กฎหมายแม่บท

9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น จะมีลักษณะเป็นเสมือนรัฐ ๆ หนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยประชากร อาณาเขต มีรัฐบาลและมีอำนาจอธิปไตย สามารถจะบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างอิสระเท่าที่รัฐบาลกลางได้มอบหมาย

2.4 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2523 : 10-11) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. เพื่อประสิทธิภาพการบริหาร การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นรับผิดชอบปกครองตนเอง ซึ่งในทางปฏิบัติย่อมจะดำเนินการสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง และทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการเสนอเรื่องไปยังรัฐบาลกลาง ซึ่งกว่ารัฐบาลกลางจะวินิจฉัยสั่งการจะเป็นการสิ้นเปลืองเวลา มีใช้น้อย หากรัฐบาลกลางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ดำเนินการเองได้ ท้องถิ่นก็สามารถบริหารงานสำเร็จลงในท้องถิ่นนั่นเอง

2. เพื่อประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งย่อมมีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ และจำนวนประชากร จึงเป็นเหตุให้สภาพความเป็นอยู่และรายได้แตกต่างกันด้วย เพื่อให้การปกครองของรัฐสามารถจัดบริหารอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเสมอหน้ากัน จึงได้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น และรัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น และเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาร
ปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

4. เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งให้องค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถดำเนินการเองได้ โดยที่ไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากรัฐบาลส่วนกลาง สามารถที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างทันที่

2.5 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม (2543 : 25) ได้สรุปความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย
2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกใน ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกัน แก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน
4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรง เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ
5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหาร ของประเทศในอนาคต
6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบ พึ่งตนเอง

สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานให้ประชาชนเข้าใจถึงระบอบการ ปกครองแบบประชาธิปไตย รู้จักสิทธิ หน้าที่ ตลอดจนบทบาทในการที่จะมีส่วนร่วมในทาง การเมือง สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน มีลักษณะโครงสร้างที่มีทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งเกิดขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546) ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1. โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน มาจากการเลือกตั้ง
2. โครงสร้างคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในพื้นที่ รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล

นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบล ยังได้แบ่งหน่วยการบริหารและภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยจัดแบ่งส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบล ออกเป็น สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และส่วนส่งเสริมการเกษตร

3.2 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

3.3 อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

3.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. มีอำนาจหน้าที่หลัก (มาตรา 66) คือ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 67) ดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 2.7 คู่ມครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

3. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 68) ได้ดังต่อไปนี้

- 3.1 ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

3.8 การควบคุมดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

3.12 การท่องเที่ยว

3.13 การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ตามพ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริมการฝึก และการประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา

และผู้ด้อยโอกาส

11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ

ประชาชน

16. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการ

อนามัย โรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ

24. การจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน

และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจกรรมอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่

คณะกรรมการประกาศกำหนด

สรุปได้ว่า จากอำนาจหน้าที่และภารกิจอันหลากหลาย จะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการในฐานะที่เป็นหน่วยงานราชการ

ส่วนท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาท้องถิ่นของตน

4. บริบทเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย

4.1 สภาพทั่วไป

4.1.1 ลักษณะที่ตั้งและขนาด

ตำบลยางน้อยอยู่ห่างจากอำเภอโกสุมพิสัย ระยะใกล้ที่สุด 3 กิโลเมตร และไกลที่สุด 14 กิโลเมตร ซึ่งออกจากอำเภอไปทางทิศเหนือ ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ตามถนนสายโกสุมพิสัย-เชียงยืน และห่างจากกรุงเทพฯ ฯ โดยทางรถยนต์ 486 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	จดตำบลเขื่อน
ทิศตะวันออก	จดตำบลแห่ใต้
ทิศใต้	จดตำบลหัวขวาง
ทิศตะวันตก	จดตำบลยางท่าแจ้ง

4.1.2 เนื้อที่

ตำบลยางน้อย มีเนื้อที่ประมาณ 26 ตารางกิโลเมตร หรือ 16,338 ไร่

4.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบสูง ด้านทิศเหนือต่ำลงสู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้สภาพพื้นที่ทางด้านเหนือ เป็นที่ลุ่มสลับดอน ลักษณะลูกคลื่นเล็กน้อย

4.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลยางน้อยมีลักษณะอากาศแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical Monsoon climate) ในช่วงฤดูร้อน จะมีอากาศร้อนอบอ้าว ในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งทำให้เกิดฝนตก สำหรับปริมาณน้ำฝนที่พื้นที่บริเวณจังหวัดได้รับนั้น ส่วนมากจะเกิดจากผลกระทบของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านประเทศเวียดนามและเข้าสู่ประเทศไทย

4.1.5 จำนวนหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

1. บ้านยางน้อย หมู่ที่ 1, 2 และ 14
2. บ้านยางใหญ่ หมู่ที่ 3, 5
3. บ้านยางเหนือ หมู่ที่ 4

4. บ้านคักนอก หมู่ที่ 6, 11, 13
5. บ้านโนนนกหอ หมู่ที่ 7
6. บ้านโนนสุวรรณ หมู่ที่ 9
7. บ้านคอนสุริเยศ หมู่ที่ 8
8. บ้านหัวช้าง หมู่ที่ 12
9. บ้านป่าเป่า หมู่ที่ 10

4.1.6 ประชากร

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,389 คน แยกเป็นชาย 3,134 คน หญิง 3,255 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,667 ครัวเรือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และครัวเรือนตำบลยางน้อย

หมู่ที่	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
1	347	413	760	209
2	270	268	538	160
3	202	199	401	88
4	339	316	655	161
5	311	335	646	185
6	191	201	392	104
7	290	309	599	150
8	174	171	345	94
9	144	129	273	70
10	230	227	457	113
11	198	219	417	112
12	189	200	389	97
13	119	123	242	64
14	130	145	275	60
รวม	3,134	3,255	6,389	1,667

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอ โกสุ่มพิสัย. 2552 : 1

4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

4.2.1 อาชีพ

อาชีพหลัก คือ การทำนา การเกษตร (เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด)
อาชีพรอง คือ การค้าขาย รับจ้าง หัตถกรรมพื้นบ้าน

4.2.2 หน่วยธุรกิจในพื้นที่ตำบลอย่างน้อย

1) ปั้มน้ำมัน	2	แห่ง
2) โรงสีข้าว	19	แห่ง
3) โรงงานหล่อพระ	1	แห่ง
4) สถานที่ประกอบหีบศพ	1	แห่ง

4.3 สภาพทางสังคม

4.3.1 การศึกษา

1) โรงเรียนประถมศึกษา	5	แห่ง
2) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1	แห่ง
3) ที่อ่านหนังสือพิมพ์	14	แห่ง
4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2	แห่ง

4.3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

1) วัด / สำนักสงฆ์	7	แห่ง
--------------------	---	------

4.3.3 สาธารณสุข

1) สถานีอนามัยประจำตำบล	1	แห่ง
2) ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช)	14	แห่ง
3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	143	คน

4.4 การบริการพื้นฐาน

4.4.1 การคมนาคม มีถนนภายในหมู่บ้านและเชื่อมระหว่างหมู่บ้านมีถนนทางหลวงแผ่นดิน

4.4.2 การโทรคมนาคม ตู้โทรศัพท์สาธารณะ 10 แห่ง

4.4.3 การไฟฟ้า ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านทุกครัวเรือน ยกเว้นครัวเรือนที่ตั้งขึ้นใหม่และอยู่ห่างไกลจากชุมชน

4.4.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ มีลำห้วยและลำน้ำ

4.5.5 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ฝ่าย 1 แห่ง บ่อโยก / บ่อบาดาล 3 แห่ง

น้ำประปา 10 แห่ง

4.5 ข้อมูลอื่น ๆ

4.5.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ หนองเบ็ญเครือ กุดกอก กุดใหญ่

4.5.2 มวลชนจัดตั้ง ลูกเสือชาวบ้าน 2 รุ่น จำนวน 300 คน ตำรวจอาสาสมัคร 1 รุ่น จำนวน 240 คน หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง 10 หมู่บ้าน อปพร. 1 รุ่น จำนวน 104 คน

4.5.3 สวัสดิการสังคม การสงเคราะห์คนชรา คนพิการ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี

4.5.4 ภัยธรรมชาติ อุทกภัย อัคคีภัย ภัยหนาว ภัยแล้ง

4.5.5 อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอยที่เก็บได้ในแต่ละวัน จะขนไปยังพื้นที่ ๆ กำหนดไว้เป็นที่ทิ้งซึ่งอยู่ห่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล ประมาณ 40 กม. และวิธีกำจัดขยะคือ กองบนพื้นที่จัดเตรียมไว้และเผา

4.6 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

4.6.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งหมู่บ้านละ 2 คน มีวาระ 4 ปี มีจำนวนทั้งหมด 28 คน

4.6.2 คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 ท่าน และเลขานุการนายก ฯ ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย แบ่งหน่วยการบริหารและภารกิจหน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยจัดแบ่งส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย ออกเป็น ดังนี้

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์ติด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติตำบล งานนิติการ งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับ งบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2. ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือน งานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปี และขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานการจัดทำงบ แสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการ เงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงินรายได้รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3. ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานการประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4. ส่วนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของประชาชน การสนับสนุนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา จัดสถานที่เพื่อการศึกษา ส่งเสริม ทำนุบำรุง และรักษาไว้ซึ่ง ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีของท้องถิ่น วัฒนธรรมด้านภาษา การดำเนินชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นกีฬา การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ

5. ส่วนสวัสดิการสังคม ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนให้การสงเคราะห์แก่เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ

4.7 สักยภาพของชุมชนและพื้นที่

4.7.1 การรวมกลุ่มของประชาชน แยกเป็นกลุ่มอาชีพ 15 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ 14 กลุ่ม

4.7.2. จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล) อยู่ในเขตชลประทานหนองหวาย ทำให้มีน้ำเพื่อทำการเกษตรได้ตลอดปี

จากข้อมูลพื้นฐานของตำบลข้างน้อย สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในด้านต่างๆ เพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชนที่แท้จริง รวมถึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกภารกิจงาน ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลข้างน้อย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขายน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

พิชัย วัฒนกิติกุล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบกน้อยกว่า ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาและระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาท

ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม คืองบประมาณจำกัด ไม่สามารถสร้างถนนที่ได้มาตรฐานได้ทันตามความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชน ไม่สามารถจัดหาที่ดินทิ้งขยะเพิ่มได้ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขาดการสนับสนุนด้านครุภัณฑ์ของกุ่มสตรี งบประมาณด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์คนชราและเด็กมีน้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ งบประมาณด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีจำกัด

บรรเลง ยุกตเขต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเปรียบเทียบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบำรุงรักษาสีลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และระดับปานกลาง 4 ด้าน ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 8 ด้าน มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ในด้านต่างๆ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มงบประมาณในการบริหารงานทั้ง 8 ด้าน ให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงด้านพื้นฐาน เช่น การสร้างถนนให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน มีการเก็บขยะมูลฝอยทุกวันและให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการทำงานให้มากขึ้น

สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและ เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ส่วนใหญ่เสนอแนะให้ซ่อมแซมถนนที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้สามารถสัญจรได้ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะและรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนใหญ่เสนอแนะเพิ่มจำนวนรถยนต์สำหรับบริการ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ส่วนใหญ่เสนอแนะการพ่นยากำจัดยุงให้ตรงตามฤดูกาลที่ยุงระบาด ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนใหญ่เสนอแนะเพิ่มอุปกรณ์ และเครื่องป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เสนอแนะให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากขึ้น ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ส่วนใหญ่เสนอแนะให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เสนอแนะ ให้สร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ส่วนใหญ่เสนอแนะให้สืบสานประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ตลอดไป

เบญจวรรณ ชูระธรรม (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นและศึกษาในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส จำแนกตามเพศ อาชีพ และระดับการศึกษาของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ส่งเสริมการพัฒนาดสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับน้อย คือ รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน และข้อเสนอแนะทั่วไป สรุปได้ดังนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากกว่านี้ โดยเน้นที่ชุมชนและภาคประชาชน ในการปฏิบัติงานต่างๆ ควรให้ประชาชนได้มีการจัดทำประชาวิจารย์ในตำบลก่อนดำเนินโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรแจ้งการดำเนินงานต่างๆ แก่ประชาชนได้ทราบในสื่อต่างๆ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมงานพัฒนาอาชีพและรายได้ให้มากขึ้น

ปิติโชค มาสงามเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามความ

คิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล และประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ
 องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการ
 ประเมินการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับ
 มาก 2 ด้าน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและ
 ทางบกและระดับปานกลาง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้าน
 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ
 ผู้พิการ ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้าน
 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน
 และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ซึ่งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน พบว่า
 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่
 แตกต่างกัน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
 ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นต่อ
 การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและบรรเทา
 สาธารณภัย และด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและ
 ผู้ด้อยโอกาส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมาชิกสภาองค์การ
 บริหารส่วนตำบลให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณใน
 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรจัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างเพียงพอ ควร
 จัดให้มีการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อและมีมาตรการระงับโรคติดต่อได้อย่างทันที่ ควร
 จัดให้มีเวรยามในการรักษาความปลอดภัย ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาของ
 โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การช่วยเหลือเบี้ยยังชีพแก่คนชรา คน
 พิการ และผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ทั่วถึงทุกคน ควรจัดให้มีการรณรงค์การให้ความรู้ในการรักษา
 สิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ตำบลอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของปราชญ์
 ชาวบ้านและส่งเสริมกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากขึ้น

ปราณีต ทนน้ำ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสถานภาพ หมู่บ้านที่แตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี และศึกษาข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ด้าน คือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย ๑ อยู่ระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีสถานภาพ และหมู่บ้านแตกต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะความคิดเห็นประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาตอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรจัดให้มีถังขยะทุกครัวเรือน ควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน ควรจัดสรรงบประมาณตามทางรัฐบาลกำหนดด้วยความโปร่งใส การจัดตั้งกลุ่มภายในหมู่บ้านเปลี่ยนเวรทำความสะอาด ควรจัดสรรงบประมาณการก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น ควรให้มีการแพทย์กำจัดเชื้อโรคติดต่อตามฤดูกาล ควรสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา ทุนการศึกษา และสถานศึกษา ควรส่งเสริมการปลูกป่าทดแทนและปลูกฝังการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย” โดยมี

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็น รายด้าน พบว่า การบริหารงานระดับมาก 3 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่ สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มี สถานภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ดังนี้ ควรจัดให้มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการบำรุงรักษาแหล่ง น้ำ ควรจัดหาเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถดับเพลิงให้เพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมของสตรี เยาวชน และเด็กให้เพียงพอและ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ

สมน เพลยไสย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของ ประชาชนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมือง จังหวัด มหาสารคาม” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบความคิดเห็น ของประชาชนตำบลที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกัน และศึกษาข้อเสนอแนะใน การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมือง จังหวัด มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ

แก้คำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าไม่แตกต่างกัน และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแก้คำ อำเภอแก้คำ จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ควร แกะไข่น้ำประปาหมู่บ้านให้สะอาด ควรจัดหาน้ำประปาให้เพียงพอต่อการบริโภค ควร ส่งเสริมและจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นหรือเป็นเอกลักษณ์ของเทศบาลตำบล แก้คำ ควรมีการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นมากกว่านี้ ประชาชนในท้องถิ่นขาดอาชีพเสริม รองรับหลังจากหมดฤดูการทำนาและเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรจัดให้มีการอบรมการประกอบ อาชีพใหม่ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอยู่เสมอ ควรดูแลคุณภาพชีวิตของผู้พิการและ คนชราให้ทั่วถึง ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่อหรือเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนอยู่เสมอ การดำเนินการตามนโยบายมีความล่าช้า คณะผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารจัดการที่ดี เทศบาลควรให้ความรู้และแนะนำประชาชนเกี่ยวกับ ทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านเพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น การนำผักตบชวาหรือ หอยเชอรี่มาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ควรจัดหาพันธุ์ไม้เศรษฐกิจมาให้ประชาชนปลูก

ไพวรรณ อุปลี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของ ประชาชนตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพและข้อเสนอแนะจากประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก 6 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้าน รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และ ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และข้อเสนอแนะทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า ควรมีการสร้างถนนที่มีคุณภาพ เช่น ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต ให้ครบทุกหมู่บ้าน ควรจัดให้มีถังขยะครบทุกครัวเรือน ควรจัดบริหารด้านสาธารณสุขในการให้บริการประชาชนฟรี ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา เช่น งานประเพณีต่างๆ ควรเพิ่มงบประมาณในการแจกจ่ายเบี้ยยังชีพ เบี้ยสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ควรจัดสรรงบประมาณ ในการจัดทำแนวเขตที่สาธารณะ เช่น ชุคคลองรอบเขต และควรมีการจัดกิจกรรมในงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมมาเป็นแนวทางในการศึกษา โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานในแต่ละท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับความคิดเห็นขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ประกอบกับปัจจัยหลาย ๆ ด้านในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งในส่วนของศักยภาพในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งโดยภาพรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งได้ดำเนินงานภายใต้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดครอบคลุมทุกภารกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ศึกษาและผู้สนใจต่อไป

6. กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มาตรา 67 หน้าที่ที่ต้องทำ มี 9 ประการ แต่ผู้ศึกษาได้กำหนดการดำเนินงาน 8 ประการ เนื่องจากข้อที่ 9 เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย ดังนี้

6.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

6.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

6.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

6.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

6.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

6.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

6.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

จากนั้นผู้ศึกษาได้นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป	<p>การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มาตรา 67</p>
<p>1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.อาชีพ</p>	<p>1.จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2.รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และ ที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5.ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ ผู้พิการ 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น</p>

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา